

TUUSULANJÄRVEN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika:	Torstai 2.2.2017 klo 9.00 - 10:30	
Paikka:	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä Kultasepänkatu 4 B, Kerava	
Osallistujat:	Erkki Kukkonen (pj.)	Järvenpään kaupunki (§ 1 - 6)
	Sakari Heikkilä	Tuusulan kunta
	Tero Taponen	Uudenmaan ELY-keskus
	Kari Naalisvaara	Paijalan yht. vesialueen osakaskunta
	Pentti Korkka	Tuomalan kalastuskunta
	Tuija Reinikainen (vpj.)	Pro Tuusulanjärvi -liike (pj. § 7 - 10)
	Matti Hilli	KUVES
	Mauri Pekkarinen	KUVES
	Jaana Hietala (siht.)	KUVES
Poissa:	Helinä Perttu	Järvenpään kaupunki
	N.N	Tuusulan kunta
	Pentti Mattila	Tuusulan seudun maataloustuottajat ry

**1.
KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS**

Jaettu asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi. Todettiin, että Tuusulan kunta ei ole vielä nimennyt toista jäsentä ryhmään.

**2.
EDELLEISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA**

Hyväksyttiin edellisen kokouksen 2/2016 pöytäkirja.

**3.
TOIMENPITEET JA NIIDEN KUSTANNUKSET VUONNA 2016**

Kuntien vuoden 2016 rahoitusosuus on yhteensä 190 000 € ja vuodelta 2015 siirtyi ennakkona 18 200 €. ELY-keskus myönsi hankkeelle korkeintaan 34 000 € avustuksen vuodelle 2016. Avustuksen ensimmäisen erän suuruus on 25 % toimintakuluista (23 900 €), joten hankkeella oli käytössään yhteensä 232 100 € (liite 1). Toinen erä haetaan helmikuussa loppuvuoden kustannusten perusteella (n. 7 050 €) ja se siirtyy vuodelle 2017. Kustannukset koko vuonna ovat yhteensä 201 000 €. Vuoden ylijäämä (31 139 €) voidaan siirtää ennakkona vuodelle 2017.

1. Hajakuormituksen vähentäminen

1.1. Toimenpideohjelman laatiminen (10 000 €)

- Vantaanjoen ja Helsingin seudun vsy:n laatima toimenpideohjelma valmistui kesäkuussa 2016. Työ toimii pohjana hankkeen pitkän tähtäimen suunnitelman valmistelussa. Kustannukset olivat 10 000 €.

1.2 Hulevedet (6 700 €)

- Räikilänojan vedenlaatua seurattiin automaattisella mittalaitteistolla 14.3. - 20.5 sekä 15.11 - 31.12.2016. Seuranan kustannukset olivat yhteensä 6 700 € (3 900 € + 2 800 €).

1.3 Maatalous (5 700 €)

- Keski-Uudenmaan maatalouden neuvontahanke VILKKU aloitti huhtikuussa. Hanke järjesti pellonpiennartilaisuuksia Mäntsälässä ja Tuusulassa, suunnitteli toimenpiteitä Mäyränojan tulvahaittojen vähentämiseksi ja järjesti tutustumisretken Loviisanjoen valuma-alueelle (NutriFlow-hanke).
- Tuusulanjärvi-hankkeen osuus VILKKU-hankkeen kustannuksista on 2 200 €.
- Vuohikkaanojan ja muiden ojien seuranta (2 600 €).
- ProAgrian osallistuminen hankkeeseen (500 €).
- Kokouskulut ja muut menot (400 €).

1.4. Kosteikot ja laskeutusaltaat (12 700 €)

- Rantamo-Seittelin vedenlaatua seurattiin vesinäyttein ja penkereiden kasvillisuutta niitettiin (5 600 €).
- Klenkon altaan pato kunnostettiin ja automaattinen seuranta aloitettiin marraskuussa (900 €).
- Suopellon kosteikon suunnittelukustannukset (3 200 €).
- Vanhakylän rantakosteikon luontoselvitys (3 000 €).

2. Hoitokalastus (53 700 €)

- Järvellä toteutettiin kalanpoikaskartoitus sähkökalastamalla ja valkolevymenetelmällä. Ulapan kalamäärän arviointi kaikuluotauksella ja troolauksella toteutettiin 31.8. Raportti valmistuu maaliskuussa 2017. Kalastoseurantojen kustannukset olivat 17 850 €.
- Ankeriäitä istutettiin Tuusulanjärveen (3000 kpl) ja Rusutjärveen (2000 kpl) 30.8.2016. Lasiankeriaiden kappalehinta on 1,36 € eli kustannukset ovat yhteensä (6 800 €).
- Syyskuussa kartoitettiin Tuusulanjoen ja Vuohikkaanojan kalastoa sähkökalastamalla (4 250 €).
- Syysnuottaus toteutettiin 10.10. - 27.11. kahdessa jaksossa yhteensä 33 apajaa (liite 2). Nuottaukset lopetettiin järven aikaisen jäätyamisen takia. Nuottauksen ja näytteenoton kustannukset ovat yhteensä (24 800 €).

3. Rannat ja vesikasvit (10 700 €)

- Vesikasveja niitettiin 30.7. - 4.8. Kirkonkylän venerannoilta, Seittelinlahdelta ja Mäyränoja kosteikolta. Sama urakoitsija poisti myös karvalehteä eteläpään Natura-alueen ruoppausväylistä. Niittojen ja kuljetuksen kustannukset olivat 9 100 €.
- Jari Venetvaara laati artikkelin Tuusulanjärven vesikasvillisuudesta Tuusulanjärven kunnostuksen yhteenvetoreporttiin (1 700).

4. Sedimentin kunnostus (24 500 €)

- Syvänteen talvihapetus oli käynnissä 1.2. - 12.4. Kaikki neljä hapetinta käynnistettiin kesäkuun alussa ja Tuusulanjärven happitilanne pysyi melko hyvänä koko kesän. Hapettimien käyttö- ja huoltokulut olivat yhteensä 12 400 €.
- Järven syvänealueella seurattiin lämpötilaa ja happipitoisuutta Luoteen automaattisella YSI-mittarilla. Happipitoisuutta ja kaasun muodostusta seurattiin myös omana työnä. Kesä- ja syyskuun seurannan kustannukset olivat yhteensä 6 200 €.
- Kesällä selvitettiin kaikuluotauksilla Tuusulanjärven sedimentin kaasuntuotannon alueellista jakaumaa ja ajallista vaihtelua. Tavoitteena oli kartoittaa kaikuluotauksen soveltuvuutta kaasuntuotannon arviointiin. Raportti valmistuu maaliskuussa 2017. Kustannukset olivat 4 500 €.
- ELY-keskuksen vedenlaadun seuranta täydennettiin lisänäyttein, jotka tilattiin Vantaanjoen ja Helsingin seudun vsy:ltä (1 400 €).

5. Yhteiset menot koostuvat henkilöstömenoista ja yleiskustannuslisästä (77 200 €).

Keskustelu: Pohdittiin yleisesti taimenen nousuedellytyksiä Vantaanjoen vesistöissä. Todettiin, että taimenen nousua Tuusulanjokeen voitaisiin parantaa Myllykoskea kunnostamalla.

Päätös: Ohjausryhmä
a) merkitsi tiedoksi hankkeen toimenpiteet ja rahoituksen toteutumisen vuonna 2016 ja
b) hyväksyi ylijäämän (31 139 €) siirtämisen ennakkona vuodelle 2017.

4. VESIENSUOJELUPALKKIOIDEN MAKSAMINEN

Ohjausryhmän kokouksessa (2/2001) päätettiin, että vesiensuojelua edistävästä erityisympäristötukipäätöksistä (mm. suojavyöhykkeet, kosteikot, luonnon monimuotoisuus) maksetaan vesiensuojelupalkkio joka voisi kannustaa myös pikkutiloja mukaan vesien-

suojelutyöhön. Kyseessä on viljelijöiden vesiensuojeluun perehtymisestä aiheutuvan vaivannäön korvaaminen. Kunnostustyöryhmä päätti vuonna 2013 korottaa palkkioita elinkustannusmuutoksen perusteella siten, että leveiden suojavyöhykkeiden perustamisesta maksettava palkkio on 0,23 €/metri/ sopimusvuosi (KTR 1/2013) ja lisäksi maksetaan 290 €:n suuruinen tukipääätöspalkkio. Vuonna 2006 vesiensuojelupalkkioita maksettiin kuudelle ja vuonna 2013 kahdelle viljelijälle.

Vuonna 2016 tehtiin kymmenen suojavyöhykesitoumusta, joiden perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä 9 782 € (liite 3).

Keskustelu:

Todettiin, että uusia suojavyöhykkeitä ei voi enää perustaa kuluvalle tukikaudella. Heikkilän mukaan liitteessä 3 ei välttämättä ole mukana kaikkia valuma-alueen suojavyöhykkeitä. Hietala kertoi, että viljelijätiedot on saatu maatalousviranomaiselta ja listalta voi puuttua sellaisia viljelijöitä joilla ei ole ympäristösitoumusta. Todettiin, että palkkio voidaan maksaa myös muille viljelijöille, joiden suojavyöhyke on palkkion edellytysten mukainen. Myös muista vesiensuojelutoimenpiteistä, kuten kosteikoista, voidaan maksaa palkkio.

Päätös:

Ohjausryhmä hyväksyi vesiensuojelupalkkion maksamisen kymmenelle suojavyöhykkeen perustaneelle viljelijälle liitteen mukaisesti. Lisäksi palkkio voidaan maksaa myös muille viljelijöille, jos edellytykset täyttyvät.

5.

HAPETTIMIEN HUOLTOSOPIMUS

Hapettimien huoltosopimus on uusittava vuonna 2017. Edellinen sopimus kattoi vuosien 2013 - 2016 täysylläpitohuollon kiinteällä vuosimaksulla (6 000 €, alv 0 %). Sopimusehdotus vuosille 2017 - 2020 on liitteenä 4. Uuden sopimuksen mukainen huollon vuosihinta on 6 050 € (alv 0 %).

Päätös:

Ohjausryhmä hyväksyi hapettimien huoltosopimuksen vuosille 2017 - 2020.

6.

HANKKEEN TOIMINTASUUNNITELMA 2017 -2021

Hankkeen toimintasuunnitelma on päivitetty vuosille 2017 - 2021 (liite 5). Järvellä tehtävät kunnostustoimet jatkuvat pääosin aiempien vuosien tapaan. Valuma-alueen toimenpiteet perustuvat Vantaanjoen ja Helsingin seudun vsy:n laatiman raportin suosituksiin.

Keskustelu:

Korkan mukaan ulapan kalatutkimuksista voitaisiin luopua. Reinkainen kysyi, olisiko Golf-kentän alueelle Piiliojaan mahdollista rakentaa kosteikko. Pekkarinen kertoi, että ojansuuhun on suunnit-

teltu ponttiseinällä erotettua rantakosteikkoa. Sitä ei kuitenkaan ole toteutettu maanomistajan vastustuksen takia. Todettiin, että Piiliojan vesiensuojelua tullaan tarkastelemaan Tuuskodon kaavoituksen yhteydessä.

Päätös: Ohjausryhmä hyväksyi vuosien 2017 - 2021 toimintasuunnitelman ohjeellisena.

7. HANKKEEN TOIMENPITEET JA RAHOITUS VUONNA 2017

Hankkeella on käytettävissä vuonna 2017 256 000 €, jos ELY-keskus myöntää hankkeelle avustuksen haetun suuruisena (35 000 €). Yhteenveto hankkeen toimenpiteistä ja kustannusarvio on esitetty liitteessä 6.

Päätös: Ohjausryhmä hyväksyi vuoden 2017 toimenpiteet ja rahoitus-suunnitelman ohjeellisena.

8. TIEDOKSI

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry on selvittänyt haitallisten aineiden esiintymistä hulevesissä. Tutkimusraportti "Hulevesien haitta-aineet - kuormitusriski Vantaanjoen vesistölle?" on luettavissa yhdistyksen [www-sivuilla](http://www.sivuilla) (www.vhvsy.fi).

Tuusulanjärvi on yksi "vuoden retkikohde" -finalisteista. Äänestys on auki netissä 22.2. asti (<http://goexpo.messukeskus.com/messuilla/vuoden-retkikohde-finaali>).

Suomen juhluvuoden kunniaksi Tuusula ja Järvenpää järjestävät useita Tuusulanjärveen liittyviä tapahtumia. Tuusulanjärven vesiensuojeluyhdistys ja Tuusula seura järjestävät yleisötilaisuuden Tuusulanjärven maisemissa, todennäköisesti Fjällbossa, sunnuntaina 4.6., eli päivää ennen maailman ympäristöpäivää.

Keskustelu: Reinikainen kertoi, että Pro Tuusulanjärvi voi olla mukana Fjällbon tilaisuudessa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

9. MUUT ASIAT

Sakari Heikkilä kertoi, ettei hän enää jatka Tuusulan luottamustoimissa seuraavalla valtuustokaudella ja kiitti ohjausryhmää hyvästä yhteistyöstä.

Ohjausryhmä kokoontuu epämuodollisesti ennen Mauri Pekkari-
sen eläkkeelle jäämistä. Kokouksen jälkeen sovittiin, että Maurin
läksiäiset pidetään seuraavan kunnostustyöryhmän kokouksen
yhteydessä 7.4.2017 klo 9.00.

10.
SEURAAVA KOKOUS

Päätös: Ohjausryhmän seuraava varsinainen kokous on 21.9.2017 klo
9.00.

Puheenjohtaja

Erkki Kukkonen

Pöytäkirjanpitäjä

Jaana Hietala

Sähköinen jakelu:

Ohjausryhmän jäsenet
Kunnostushankkeen [www-sivut](#)